

Udkast til samlenotat

SAMLENOTAT
for rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 12.-13. oktober 2017

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

26. september 2017

S. 3: Dagsordenpunkt 9: Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning

- a) Dublin: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 270 endelig

- b) Modtagelsesforhold: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 465 endelig

- c) Kvalifikation: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 466 endelig

- d) Procedure: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 467 endelig

- e) Eurodac: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af [forordning (EU) Nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne], identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning) (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 272 endelig

- f) EASO: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010 (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 271 endelig

- g) Genbosætning: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådet s forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 468 endelig

= Fremskridtsrapport

S. 15: Dagsordenspunkt 10 Migration: Status

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter/politisk drøftelse

2. Dagsordenspunkt 9. Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning

- a) **Dublin:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 270 endelig

- b) **Modtagelsesforhold:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 465 endelig

- c) **Kvalifikation:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 466 endelig

- d) **Procedure:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 467 endelig

- e) **Eurodac:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af [forordning (EU) Nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne], identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning) (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 272 endelig

- f) **EASO:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010 (Første gennemlæsning)

KOM(2016) 271 endelig

g) **Genbosætning: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådet s forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme (Første gennemlæsning)**

KOM(2016) 468 endelig

= **Fremskridtsrapport**

Revideret notat. Ændringer er markeret i kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet¹.

1. Resumé

Kommissionen har henholdsvis den 4. maj og 13. juli 2016 fremsat to lovpakker om reform af det fælles europæiske asylsystem. Den første lovpakke indeholder forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen samt et forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur. Den anden lovpakke omfatter forslag til en asylprocedureforordning og en kvalifikationsforordning, omarbejdning af modtagelsesdirektivet samt et forslag til forordning om en EU-genbosætningsramme. Med forslaget til omarbejdning af Dublin-forordningen præciseres reglerne for fastlæggelse af den ansvarlige medlemsstat til behandling af en asylansøgning indgivet i EU, og der indføres en obligatorisk omfordelingsmekanisme. Kommissionens forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen blev senest, fsva. den obligatoriske omfordelingsmekanisme, drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017. Trods langstrakte forhandlinger forventes der ikke opnået enighed blandt medlemsstaterne om den obligatoriske omfordelingsmekanisme på rådsmødet. Forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen vil bl.a. indebære, at anvendelsesområdet for Eurodac-systemet udvides med henblik på identifikation og tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse personer, som ikke søger asyl, men som er indrejst ulovligt og opholder sig ulovligt i EU. Samtidig udvides kategorierne af data, som opbevares. Forslaget til en ny forordning om asylagenturet indebærer en styrkelse af det nuværende agentur i forhold til overvågning af medlemsstaternes overholdelse af asylreglerne og mulighed for at yde teknisk og operationel bistand. Forslagene i anden lovpakke skal i det væsentlige sikre en øget harmonisering af standarder for asylproceduren, modtagelsesforhold og tildeling af beskyttelse med henblik på at forebygge sekundære bevægelser inden for EU. Formålet med forslaget om indførelse af en EU-genbosætningsramme er at etablere en EU-ramme med fælles procedurer for genbosætning af tredjelandstatsborgere eller statsløse personer med behov for international beskyttelse. Samtlige forslag er omfattet af det danske retsforbehold, men Danmark har en

¹ Forslagene er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V. Ifølge protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Danmark har imidlertid en parallelaftale i forhold til den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning, der giver Danmark ret til fortsat at være tilsluttet retsakten med ændringer på mellemstatsligt grundlag, såfremt Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen giver meddelelse til Kommissionen om, at man vil gennemføre indholdet af ændringerne i national lovgivning, jf. parallelaftalens artikel 3, stk. 2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre sådanne ændringer, følger det af parallelaftalens artikel 3, stk. 7, at aftalen som udgangspunkt betragtes som opsagt.

parallelaftale i forhold til den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning. Hvis Danmark tilslutter sig Dublin- og Eurodac-forslagene vil det derfor have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom Danmark vil skulle bidrage til finansieringen. Gennemførelsen af Eurodac-forordningen forventes at være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser, idet tilpasning af nationale it-systemer vurderes nødvendig. Fsva. Dublin-forordningen arbejdes der fra dansk side for etablering af en ordning, som fastholder Danmarks deltagelse i det nuværende Dublin-system, uden at Danmark bliver omfattet af en obligatorisk omfordelingsordning. Fsva. Eurodac-forslaget er regeringen umiddelbart positivt indstillet, men lægger vægt på, at forslagets fordele står mål med medlemsstaternes udgifter til tilpasning af it-systemer mv. Forslagene vurderes at overholde nærhedsprincippet.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 4. maj 2016 sin første asylpakke med henblik på en reform af det fælles europæiske asylsystem. Pakken omfatter forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen samt et forslag til forordning om et europæisk asylagentur.

Kommissionens anden lovpakke, der blev fremsat den 13. juli 2016, indeholder forslag til en asylprocedureforordning, en kvalifikationsforordning samt en omarbejdning af modtagelsesdirektivet. Pakken omfatter endvidere et forslag til en forordning om en fælles ramme for genbosætning.

Forslagene skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra e), om kriterier og procedurer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse.

Forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen har endvidere hjemmel i artikel 79, stk. 2, litra c), om ulovlig indvandring og ulovligt ophold, artikel 87, stk. 2, om indsamling, lagring, behandling, analyse og udveksling af relevante retshåndhævelsesformål samt 88, stk. 2, om Europols arbejdsområder og opgaver.

Danmark deltager i den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning via en mellemstatslig aftale (parallelaftale), som giver Danmark mulighed for at tilslutte sig ændringer til forordningerne på mellemstatsligt grundlag, hvis Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen giver meddelelse til Europa-Kommissionen om, at Danmark vil gennemføre indholdet i national ret. Det bemærkes, at de bestemmelser af den gældende Eurodac-forordning, som vedrører proceduren for sammenligning og videregivelse af oplysninger med henblik på retshåndhævelse, kræver en supplerende parallelaftale for Danmark, idet retshåndhævelseselementet udgør et nyt formål i forhold til den oprindelige Eurodac-forordning. Forhandlingerne herom pågår. Der tages højde for forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen i den supplerende parallelaftale.

Forslaget til forordning om et europæisk asylagentur er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 1 og 2, om den fælles asylpolitik.

Forslaget til asylprocedureforordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra d).

Forslaget til kvalifikationsforordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra a) og b).

Forslaget til omarbejdning af modtagelsesdirektivet er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra f).

Forslaget til forordning om en EU-genbosætningsramme er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V, artikel 78, stk. 2, litra d).

Som følge af retsforbeholdet kan Danmark ikke deltage i asylprocedureforordningen, kvalifikationsforordningen, modtagelsesdirektivet og forordningen om en EU-genbosætningsramme.

Forslaget til forordning om et europæisk asylagentur er også omfattet af retsforbeholdet. Danmark har hidtil bidraget til det praktiske samarbejde mellem medlemsstaterne på asylområdet i regi af EASO. Som i den nuværende forordning fremgår det således af forslaget, at asylagenturet fremmer det operationelle samarbejde med Danmark, og at en dansk repræsentant inviteres til at deltage på alle bestyrelsesmøder, dog uden stemmeret.

3. Formål og indhold

De væsentligste dele af forslagene gennemgås enkeltvis nedenfor.

Forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen:

Dublin-forordningen fastsætter kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning. De gældende kriterier for at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning, er i alt væsentlig bevaret i forslaget. Formålet med omarbejdningen er at effektivisere og forenkle disse regler. Endvidere foreslås det at supplere det nuværende Dublin-system med en obligatorisk omfordelingsmekanisme, som ifølge forslaget skal sikre en hensigtsmæssig ansvarsdeling mellem medlemsstaterne. Endelig skal forslaget modvirke misbrug af systemet og modvirke sekundære bevægelser. Disse formål er delvist understøttet gennem ændringer i de øvrige forordninger og direktiver, som gennemgås nedenfor.

Det foreslås, at der indføres en forpligtelse for asylansøgere til at indgive deres ansøgning i den medlemsstat, hvor den pågældende først indrejser i EU eller i den medlemsstat, hvor den pågældende måtte have lovligt ophold.

Inden den medlemsstat, hvori asylansøgningen er indgivet, anvender kriterierne for vurderingen af, hvilken medlemsstat der skal behandle en asylansøgning, skal den først kontrollere, om ansøgningen skal afvises med henvisning til, at ansøgeren kommer fra et første asylland eller et sikkert tredjeland. Er det tilfældet, er den pågældende medlemsstat ansvarlig for at behandle ansøgningen med henblik på at træffe afgørelse herom.

Den pågældende medlemsstat skal endvidere kontrollere, om ansøgeren kommer fra et sikkert oprindelsesland, og om ansøgeren udgør en sikkerhedsrisiko. Er det tilfældet, er den pågældende medlemsstat også ansvarlig for at behandle ansøgningen, som i disse tilfælde skal behandles efter en fremskyndet procedure.

Det foreslås endvidere, at den medlemsstat, der har behandlet en asylansøgning, herunder foretaget den indledende kontrol med henblik på afvisning eller behandling i en fremskyndet procedure, skal anses for at være ansvarlig for at behandle alle fremtidige krav og ansøgninger fra den pågældende ansøger, uanset at den pågældende ansøger måtte have forladt medlemsstaten. Dette understøtter formålet med Dublin-systemet, hvorefter kun én medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, ligesom det understøtter, at kriterierne for, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, kun kan anvendes én gang.

Det foreslås, at der indføres en obligatorisk omfordelingsmekanisme, som aktiveres automatisk, når en medlemsstat står over for et uforholdsmæssigt stort antal af asylansøgere, som den er ansvarlig for at behandle efter reglerne i Dublin-forordningen. Fordelingsmekanismen vil ifølge forslaget indebære, at hvis en medlemsstats andel af det samlede antal ansøgninger om international beskyttelse i EU overstiger en på forhånd fastlagt fordelingsnøgle med 150 pct., vil nye asylansøgere blive omfordelt til andre medlemsstater.

Kommissionens forslag blev senest drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9. juni 2017. Som på det forudgående rådsmøde den 18. maj 2017 vurderes drøftelsen på det seneste rådsmøde ikke at have ført til fremskridt i forhandlingerne.

Det er fortsat uafklaret, om omfordelingsmekanismen, herunder navnligt aktiveringen heraf, skal integreres i Dublin-forordningen.

Kommissionens forslag til en omarbejdet Dublin-forordning skal med henblik på at forebygge sekundære bevægelser også sikre, at en ansøger lader sig registrere og samarbejder med medlemsstaternes myndigheder. Manglende efterlevelse heraf vil få konsekvenser i forhold til modtagelsesforhold og proceduremæssige konsekvenser i form af hastebehandling af asylansøgningen.

Det bemærkes, at definitionen af familiemedlemmer foreslås udvidet ved at medtage ansøgerens søskende og ved at medtage familierelationer, der blev skabt, efter at ansøgeren forlod sit oprindelsesland, men inden den pågældende ankom til medlemsstatens område.

Forslag til omarbejdning af Eurodac-forordningen:

Forslaget til ændring af Eurodac-forordningen har til formål at understøtte den praktiske gennemførelse af forslaget om en omarbejdning af Dublin-forordningen. Det er endvidere formålet at styrke identifikationen af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold og tredjelandsstatsborgere, som er indrejst ulovligt i EU ved de ydre grænser, idet disse oplysninger kan hjælpe medlemsstaterne, når der skal udstedes nye rejsedokumenter til en tredjelandsstatsborger med henblik på tilbagesendelse. Systemet vil således fremadrettet kunne tjene et bredere indvandringsformål. I dag foretages ingen sammenligninger mellem fingeraftryksoplysninger,

der er optaget af migranter ved de ydre grænser, og fingeraftryksoplysninger, der er optaget af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold. Sammenligninger mellem fingeraftryksoplysninger fra irregulære migranter og asylansøgere holdes kun op mod asyloplysninger, idet Eurodac-systemet er en asyldatabase. Med forslaget bliver det muligt for medlemsstaterne at lagre og søge i data om tredjelandstatsborgere eller statsløse personer, som ikke søger asyl, men som er indrejst ulovligt eller opholder sig ulovligt i EU. Formålet er at bidrage til kontrollen af ulovlig migration og sekundære bevægelser inden for EU og sikre identifikationen af tredjelandstatsborgere uden lovligt ophold med henblik på tilbagesendelse, idet disse oplysninger kan hjælpe medlemsstaterne, når der skal udstedes nye rejsedokumenter til de pågældende.

Forslaget vil også give medlemsstaterne mulighed for at opbevare flere personoplysninger i Eurodac i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne, såsom navn, fødselsdato, nationalitet, identitetspapirer eller rejsedokumenter samt ansigtsbillede. Ved at øge mængden af data i systemet vil medlemsstaternes myndigheder lettere kunne identificere en tredjelandstatsborger uden lovligt ophold eller en asylansøger uden at skulle anmode om oplysninger fra en anden medlemsstat, som tilfældet er i dag.

Medlemsstaterne skal indføre sanktioner i overensstemmelse med national ret over for de personer, som nægter at lade et ansigtsbillede optage, eller som ikke efterlever proceduren for optagelse af fingeraftryk. Det præciseres, at optagelsen af fingeraftryk og ansigtsbillede af mindreårige fra seksårsalderen skal ske på en børnevenlig måde af personale, der er uddannet specifikt hertil.

Aldersgrænsen for at optage fingeraftryk foreslås nedsat fra 14 år til 6 år. Formålet er bl.a. at styrke beskyttelsen af mindreårige, der er blevet adskilt fra deres familie, da forslaget giver en medlemsstat mulighed for at spore familie, der måtte opholde sig i en anden medlemsstat, hvis en sammenligning af fingeraftryk viser, at barnet tidligere har opholdt sig i den pågældende anden medlemsstat.

I formandskabets kompromisforslag til Eurodac-forordningen af 28. april 2017 foreslås det bl.a., at Eurodac-systemet også skal anvendes til brug for gennemførelsen af genbosættninger efter forslaget om en fælles EU-genbosættingsramme. Videre foreslås det at inkludere farvekopier af pas og ID-dokumenter i Eurodac-systemet samt at give retshåndhævende myndigheder adgang til at foretage alfanumeriske søgninger med henblik på at støtte retshåndhævelses- og udsendelsesformål.

Der er indledt trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet den 6. september 2017.

Forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur:

Formålet med forslaget er at styrke det nuværende EASO's rolle og udvikle det til et fuldt udbygget agentur og ekspertisecenter, som fremmer gennemførelsen af det fælles europæiske asylsystem og forbedrer dets funktionsmåde.

En af agenturets væsentligste opgaver skal være at overvåge og vurdere medlemsstaternes gennemførelse af de fælles europæiske asylregler, herunder særligt asylproceduren, Dublin-systemet, anerkendelsesprocenter og arten og kvaliteten af den tildelte internationale beskyttelse.

Endvidere foreslås, at agenturet skal styrkes for at yde operationel og teknisk bistand til medlemsstaterne. Bistanden omfatter bl.a. muligheden for at stille ekspertise til rådighed i form af asylstøttehold med henblik på identifikation og registrering af tredjelandsstatsborgere, asylsagsbehandling, rådgivning og koordination af medlemsstatens etablering eller tilvejebringelse af modtagefaciliteter mv. Asylstøtteholdene består af eksperter fra agenturets egne rækker, eksperter fra medlemsstaterne eller eksperter, som disse har udstationeret til agenturet. Bistanden omfatter også muligheden for, at agenturet efter anmodning eller på eget initiativ indsætter eksperter fra en asylindsatspulje bestående af eksperter fra medlemsstaterne i tilfælde, hvor en medlemsstats asyl- og modtagelsessystemer er udsat for et uforholdsmæssigt stort pres. For at sikre, at eksperter står klar til øjeblikkelig indsættelse, foreslås det, at asylindsatspuljen skal bestå af en reserve på mindst 500 eksperter fra medlemsstaterne.

I tilfælde af uforholdsmæssigt pres på medlemsstaternes asylsystem kan agenturet – uden anmodning fra medlemsstaterne - tilrettelægge og koordinere operationelle og tekniske foranstaltninger. Hvis en medlemsstat i denne situation ikke anmoder agenturet om operationel og teknisk bistand eller ikke tager imod agenturets tilbud om en sådan bistand eller ikke træffer hensigtsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe et sådant pres eller ikke efterkommer Kommissionens henstilling om at træffe visse foranstaltninger, og derved gør asyl- eller modtagelsessystemerne så ineffektive, at de truer det fælles europæiske asylsystems funktion, kan Rådet efter forslag fra Kommissionen vedtage en afgørelse i form af en gennemførelsesretsakt og udpege en eller flere foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre for at støtte den pågældende medlemsstat.

Forhandlingerne med Europa-Parlamentet blev indledt den 7. februar 2017.
Seneste trilogforhandling blev afholdt den 28. juni 2017.

Forslag til omarbejdning af modtagelsesdirektivet:

Formålet med forslaget er at sikre en øget harmonisering af modtagelsesforholdene i EU bl.a. for derved at reducere incitamentet til asylansøgere sekundære bevægelser. Det skal bl.a. ske ved, at medlemsstaterne får bedre muligheder for at boligplacere asylansøgere og pålægge dem meldepligt. Det foreslås også, at kun den medlemsstat, der er ansvarlig for behandling af en ansøgning, stiller modtagelsesforhold til rådighed, og at der indføres klarere regler for, i hvilke tilfælde retten til materielle modtagelsesforhold kan begrænses. Endvidere foreslås det, at asylansøgere – med undtagelse af dem, hvis ansøgning sandsynligvis vil blive afvist – hurtigt får adgang til arbejdsmarkedet for derved at reducere ansøgernes afhængighed og forbedre mulighederne for senere at blive integreret.

I formandskabets seneste kompromisforslag til modtagelsesdirektivet af 8. september 2017 fastholdes det, at medlemsstaternes frist for at give asylansøgere adgang til arbejdsmarkedet udvides fra 6 til 9 måneder. Herudover er der bl.a. foreslået en ny bestemmelse, der understreger medlemsstaternes ret til at anvise opholdssted for asylansøgere af hensyn til geografisk fordeling og tilgængelighed.

Forslag til kvalifikationsforordning:

Det foreslås, at kvalifikationsdirektivet erstattes af en forordning. Formålet med forslaget er at harmonisere behandlingen af asylansøgninger på tværs af medlemsstaterne. Med forslaget

præciseres en række kriterier for anerkendelse af ansøgere. Endvidere præciseres reglerne om rettigheder i relation til bl.a. bopæl, ophold og integration samt forpligtelser for personer med international beskyttelse. Desuden forpligtes medlemsstater til at iagttage analyser og vejledninger fra Den Europæiske Unions Asylagentur vedrørende oprindelseslande med henblik på at øge konvergens af asylafgørelser i hele EU. Samtidig foreslås det, at medlemsstaterne forpligtes til i højere grad at foretage løbende statusvurderinger af personer med international beskyttelse, således at der udelukkende ydes beskyttelse, så længe beskyttelsesbehovet består. Herudover indeholder forslaget bestemmelser med henblik på at fremme integration af personer med international beskyttelse, herunder gennem muligheden for at gøre adgangen til visse typer social bistand, der er fastsat i national ret, for både flygtninge og personer med subsidiær beskyttelsesstatus betinget af deres effektive deltagelse i integrationsforanstaltninger. Endelig tager forslaget sigte på at mindske sekundære bevægelser af personer, der har opnået international beskyttelse.

I formandskabets seneste kompromisforslag til Kvalifikationsforordningen af 11. maj 2017 foreslås det bl.a., at personer, som opnår flygtningestatus, skal meddeles opholdstilladelse i 3-5 år med mulighed for fornyelse. Det foreslås desuden, at personer, som opnår subsidiær beskyttelsesstatus, meddeles opholdstilladelse i 1-3 år med mulighed for fornyelse.

Trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet indledes den 25. september 2017.

Forslag til asylprocedureforordning:

Det foreslås, at asylproceduredirektivet erstattes af en forordning. Formålet med forslaget er at indføre en ensartet procedure for international beskyttelse, som er effektiv, retfærdig og afbalanceret. Forslaget indebærer bl.a. en forenkling af reglerne, hvilket skal bidrage til at fjerne incitamenterne for asylansøgere til asylshopping og sekundære bevægelser mellem medlemsstaterne. Det gøres tydeligt, at en asylansøger har pligt til at forblive i den medlemsstat, der behandler ansøgningen, og til at samarbejde med myndighederne. Fristerne harmoniseres og forkortes i forhold til de nugældende regler, og det vil blive gjort obligatorisk for myndighederne at benytte en fremskyndet procedure for visse typer af ansøgninger f.eks. ansøgninger, der er åbenbart grundløse, og ansøgninger, som har karakter af åbenlyst misbrug, såsom ansøgninger med vildledende eller inkonsekvente oplysninger, eller ansøgninger, som har til formål at forsinke eller hindre udsendelse. Endvidere præciseres ansøgernes rettigheder og pligter. Ansøgere har ret til en personlig samtale med henblik på afklaring af, hvorvidt ansøgningen opfylder betingelserne for at blive behandlet, ligesom ansøgere tilbydes gratis juridisk bistand og repræsentation i løbet af alle faser af proceduren, medmindre ansøger selv råder over tilstrækkelige midler, eller ansøgningen anses for at være udsigtsløs. Herudover fastsættes særlige rettigheder for uledsagede mindreårige børn og andre ansøgere med særlige behov. For uledsagede mindreårige gælder bl.a., at de hurtigt skal tildeles en værge.

Forslag til genbosætning:

Forslaget har til formål at fastlægge en EU-genbosætningsramme med fælles procedurer for, hvordan EU vil overholde sine tilsagn om genbosætning af tredjelandsstatsborgere eller statsløse personer med behov for international beskyttelse. Genbosætningsforslaget er en integreret del af en større EU-målsætning om at sikre, at beskyttelse kan tilbydes til de personer, som har brug for det, samtidig med at anvendelsen af de ulovlige og farlige ruter, som benyttes af personer på flugt, begrænses mest muligt. Genbosætning skal således tilbydes som et legalt

alternativ til menneskesmugling, således at smuglernetværk ikke kan tjene på at smugle migranter med behov for international beskyttelse til EU. Derudover er det hensigten at udvise solidaritet med de lande i nærrområderne, som huser et stort antal personer med behov for international beskyttelse, ved at medvirke til at lette presset på disse lande. I henhold til forslaget bemyndiges Rådet til at udarbejde en årlig EU-genbosætningsplan, der fastsætter det maksimale, samlede antal personer, der skal genbosættes i EU, og det antal personer, som hver medlemsstat skal genbosætte ud af det samlede antal, samt de overordnede geografiske prioriteter. Inden for Rådets overordnede årlige ramme bemyndiges Kommissionen til efterfølgende at udarbejde en eller flere målrettede EU-genbosætningsordninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der er i relation til alle forslagene lavet udkast til betænkning i Europa-Parlamentets LIBE-udvalg, hhv. den 18. januar 2017 (modtagelsesdirektivet), 2. februar 2017 (Eurodac), 24. februar 2017 (Dublin), 2. marts 2017 (kvalifikationsforordningen), 23. marts 2017 (genbosætning), 12. maj 2017 (asylprocedureforordningen) og 7. september 2017 (asylagenturet).

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt. De nævnte retsakter omhandler en udvidelse af det fælles europæiske asylsystem, som kun kan gennemføres på EU-niveau.

6. Gældende dansk ret

Den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning er gennemført i dansk ret ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodac-forordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.). Danmark indgik den 8. marts 2006 en parallelaftale med Det Europæiske Fællesskab om Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen og indtrådte i samarbejdet med de øvrige EU-medlemsstater samt Norge og Island den 1. april 2006.

Senere ændringer af Dublin-forordningen er gennemført ved lov nr. 1619 af 26. december 2013 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af den reviderede Dublinforordning af 26. juni 2013).

Eurodac-forordningen er gennemført i udlændingelovens kapitel 8 a om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Senere ændringer af Eurodac-forordningen er gennemført ved lov nr. 1575 af 15. december 2015 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning).

Genbosætning er reguleret i udlændingelovens § 8, hvorefter der gives ophold til flygtninge, der kommer hertil som led i en aftale med UNHCR eller lignende international aftale, og som er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (§ 8, stk. 1), eller som ved en tilbagevenden til hjemlandet risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (§ 8, stk. 2), eller som må antages at ville opfylde grundprincipperne for at opnå opholdstilladelse efter en af udlændingelovens bestemmelser, såfremt de var indrejst i Danmark som asylansøgere (§ 8, stk. 3).

De øvrige forslag giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget til Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige konsekvenser, og ændringerne er ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Da der er tale om en omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen, som Danmark har tiltrådt på mellemstatsligt grundlag i medfør af parallelaftaler, vil Danmark imidlertid skulle meddele Kommissionen, hvorvidt Danmark ønsker at gennemføre indholdet af ændringen i dansk ret. En gennemførelse af ændringerne i Eurodac-forordningen vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. En gennemførelse af ændringerne i Dublin-forordningen kan have lovgivningsmæssige konsekvenser. Dette vil blive analyseret yderligere, når man er kommet nærmere en vedtagelse af retsaktten.

De øvrige forslag har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

For så vidt angår Dublin-forordningen, oplyser Kommissionen, at forslaget indebærer en udgift på EU's budget på ca. 1,83 mia. euro, svarende til ca. 13,6 mia. kr., i perioden 2017-2020. Det dækker overførselsomkostningerne, når den korrigerende fordelingsmekanisme er blevet iværksat til gavn for en medlemsstat, oprettelsen og driften af et IT-system for registrering og automatisk fordeling af asylansøgere, men også støtte til opbygning af den nødvendige modtagelseskapacitet, både hvad angår infrastruktur og driftsudgifter, navnlig i de medlemsstater, der hidtil kun har måttet klare et begrænset antal asylansøgere.

Som anført under punkt 2 er forslaget omfattet af Danmarks retsforbehold. Derfor bidrager Danmark ikke til finansieringen af forslaget.

Hvis Danmark vælger at tilslutte sig forslaget, vil Danmark skulle bidrage til finansieringen. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 273 mio. kr. i perioden 2017-2020. Dette vil blive analyseret yderligere, når man er nærmere en vedtagelse af retsaktten.

Kommissionen angiver, at forslaget til omarbejdning af Eurodac-forslaget indebærer en udgift på EU's budget på ca. 30,5 mio. euro i perioden 2017-2020. Dette omfatter udgifter til det centrale systems tekniske opgradering og øgede lagerplads og kapacitet. De omfatter også it-relaterede tjenester, software og hardware og vil dække opgradering og tilpasning, således at der kan søges på alle kategorier af oplysninger til både asyl- og indvandringsformål. De afspejler også udgifter til det ekstra personale, som EU's it-agentur, eu-LISA, får brug for samt andre administrative omkostninger.

Da forslaget er omfattet af retsforbeholdet, bidrager Danmark i udgangspunktet ikke til finansieringen heraf. Hvis Danmark vælger at tilslutte sig forslaget, vil Danmark skulle bidrage til

finansieringen. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på 4,5 mio. kr.

I lyset af, at kategorierne af data, der opbevares i Eurodac-systemet, udvides med det fremsatte forslag, herunder ved at inddrage farvekopier af pas og ID-dokumenter i Eurodac til udsendelsesformål, forventes det at blive nødvendigt med tilpasninger af nationale it-systemer. Der vil blive iværksat et arbejde med henblik på en endelig vurdering af de økonomiske konsekvenser, herunder et foreløbigt skøn over danske udgifter til udvikling af de nationale systemer, evt. indkøb af udstyr og driftsomkostninger, til brug for Eurodac-systemet. Niveaueet for de danske udgifter forventes at være af væsentligt omfang.

De øvrige forslag giver sagen ikke anledning til økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslagene forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 26. september 2017.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 31. maj, 23. maj og 16. marts 2017.

Dansk Flygtningehjælp gjorde i forbindelse med høringen den 16. marts 2017 opmærksom på sit positionspapir af den 10. marts 2017. I positionspapiret er der identificeret fem kerneområder, der ifølge Dansk Flygtningehjælp, bør lægges vægt på i en reform af Dublin-systemet. Ifølge Dansk Flygtningehjælps bør medlemslandene i EU udvise solidaritet og tage ansvar for asylansøgerne for at sikre asylansøgeres rettigheder og for at etablere et velfungerende og effektivt Dublin-system. I forlængelse heraf mener Dansk Flygtningehjælp derfor, at det maltesiske formandskabs forslag af den 15. februar 2017 om omfordelingsmekanismen som en separat retsakt, vil forhindre et solidarisk og effektivt Dublin-system.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

I relation til Kommissionens forslag til en omarbejdet Dublin-forordning er der trods langstrakte forhandlinger endnu ikke opnået enighed blandt medlemsstaterne om et revideret Dublin-system. Drøftelsen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9. juni 2017 vurderes heller ikke at have ført til fremskridt i forhandlingerne. På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 14. september 2017 udtalte Tyskland – som også tidligere har udtrykt stor utilfredshed med, at det ikke har været muligt at fremme sagen i Rådet – at man ser frem til et revideret udspil fra Kommissionen, og at man ikke forventer, at det vil kunne vedtages ved enighed, hvilket der ellers er udtrykt ønske om i Det Europæiske Råd i oktober og december 2016 og i juni 2017.

Hovedudfordringen er fortsat Kommissionens forslag om en obligatorisk omfordelingsordning. Overordnet kan medlemsstaterne inddeles i to grupper, der er henholdsvis for og imod obligatorisk omfordeling. Det forventes, at forslaget fortsat vil møde betydelig modstand fra en række (navnlig østeuropæiske) lande. De største uenigheder drejer sig herudover om, hvorvidt omfordeling skal aktiveres pr. automatik eller ved rådsbeslutning samt om omfordeling skal omfatte alle asylansøgere uanset anerkendelsesprocent. Endelig er der fortsat drøftelser af, i hvilket omfang alternative former for solidaritet skal kunne træde i stedet for omfordeling.

Det er fortsat ikke muligt at vurdere, hvorvidt Kommissionens forslag til en revision af Dublin-forordningen vil kunne samle flertal i Rådet (retlige og indre anliggender). Det er ikke forventningen, at der kan opnås enighed om et kompromis på rådsmødet den 12.-13. oktober 2017.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side arbejdes for etablering af en ordning, som fastholder Danmarks deltagelse i det nuværende Dublin-system uden at blive omfattet af en tvungen omfordelingsordning. Danmark står samtidig fast på, at asyl- og indvandringspolitikken fastlægges i Danmark.

Fsva. Eurodac-forslaget, er regeringen umiddelbart positivt indstillet. Regeringen lægger vægt på, at forslagets fordele står mål med medlemsstaternes udgifter til tilpasning af it-systemer.

Regeringen er generelt positivt indstillet over for forslaget om Den Europæiske Unions Asylagentur og Danmarks fortsatte deltagelse i det operative samarbejde.

Danmark deltager ikke i et eventuelt EU-genbosætningsprogram på grund af retsforbeholdet. Danmark deltager endvidere ikke i modtagelsesdirektivet, ligesom en ny kvalifikationsforordning og en ny asylprocedureforordning heller ikke vil være bindende for Danmark på grund af retsforbeholdet. Under drøftelserne vil Danmark notere sig Kommissionens forslag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslagene i de to lovpakker blev senest forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 3. juni 2017 til orientering.

Der blev sendt grund- og nærhedsnotat vedrørende forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur den 2. september 2016. Grund- og nærhedsnotater vedrørende forslag til

omarbejdning af Eurodac-forordningen og Dublin-forordningen blev sendt henholdsvis den 26. og 27. september 2016. Grund- og nærhedsnotatet om forslaget om indførelse af EU's genbosætningsramme blev fremsendt den 7. oktober 2016. Grund- og nærhedsnotatet om omarbejdning af modtagelsesdirektivet blev fremsendt den 1. november 2016. Grund- og nærhedsnotater vedrørende forslag til kvalifikationsforordning og asylprocedureforordning blev sendt henholdsvis den 19. december 2016 og den 16. januar 2017.

Dagsordenspunkt 10. Migration: Status

= Udveksling af synspunkter/politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er migration på dagsordenen. Formandskabet har ikke orienteret nærmere om indholdet af dette punkt. Det er forventningen, at formandskabet umiddelbart forud for mødet vil udsende en formandskabsnote, hvori der vil være fokus på tilbagesendelse af personer uden lovligt ophold i EU og på den europæiske migrationsdagsorden. Herudover forventes en opfølgning på udviklingen på migrationsruterne over Middelhavet. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side støttes gennemførelsen af tiltag, der kan begrænse tilstrømningen af irregulære migranter, herunder gennem effektiv implementering af indgåede aftaler på EU-niveau.

2. Baggrund

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er migration på dagsordenen. Formandskabet har ikke orienteret nærmere om indholdet af dette punkt. Det er forventningen, at formandskabet umiddelbart forud for mødet vil udsende en formandskabsnote, hvori der vil være fokus på tilbagesendelse af personer uden lovligt ophold i EU og på den europæiske migrationsdagsorden. Herudover forventes en opfølgning på udviklingen på migrationsruterne over Middelhavet.

3. Formål og indhold

3.1. Tilbagesendelse

Tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere, der opholder sig ulovligt i EU, vurderes at have stor betydning for at dæmme op for ulovlige migrationstrømme og for at opretholde integriteten af EU's og medlemsstaternes migrationspolitik. Det fremgår af Malta-erklæringen af 3. februar 2017 fra Det Europæiske Råd, at der er behov for en styrkelse af mulighederne for at tilbagesende tredjelandstatsborgere uden lovligt ophold. Kommissionen har på den baggrund den 2. marts 2017 fremlagt en meddelelse om en mere effektiv udsendelsespolitik i EU – en fornyet handlingsplan, der bl.a. fremhæver en mere effektiv udnyttelse af udsendelsesdirektivet, en styrket indsats mod misbrug af asylsystemet, øget informationsdeling og et øget samarbejde mellem EU's institutioner og medlemsstaterne. EU's migrationspartnerskaber (pt. med Nigeria, Mali, Niger, Senegal og Etiopien) er et vigtigt instrument for at fremme udsendelse. Det estiske formandskab prioriterer bl.a. at skabe effektive arrangementer med tredjelande om tilbagetagelse med brug af partnerskabstilgangen, herunder ved at gøre brug af alle nødvendige løftestænger og incitamenter.

Det bemærkes, at Danmark deltager i EU-samarbejdet om tilbagetagelse, dog ikke i EU's formelle tilbagetagelsesaftaler, da de er omfattet af retsforbeholdet. Danmark indgår sædvanligvis tilsvarende aftaler med relevante tredjelande - typisk i forlængelse af EU's tilbagetagelsesaftaler. Danmark støtter en langt mere effektiv tilbagesendelsespolitik og støtter derfor også alle tiltag, der kan bidrage til en mere effektiv udsendelsespolitik i EU. Danmark støtter

i tråd hermed også Kommissionens anbefalinger om en mere effektiv anvendelse af udsendelsesdirektivet, som netop har til formål at gøre udsendelse mere effektiv.

3.2. Den europæiske migrationsdagsorden

Der forventes en overordnet drøftelse af den europæiske migrationsdagsorden, som EU-Kommissionen fremlagde i maj 2015. Det er forventningen, at drøftelsen vil omfatte en status ift. de resultater, som EU har leveret for at dæmme op for migrationsstrømmene, styrke de ydre grænser, sikre bistand til frontlinjestaterne og styrke tilbagesendelsen af personer uden lovligt ophold i EU. Det er desuden forventningen, at der vil være en drøftelse af, hvordan den europæiske migrationsdagsorden bedst kan løftes fremadrettet, herunder hvilke tiltag der skal prioriteres for at sikre de nødvendige fremskridt.

3.3. Udviklingen på den centrale Middelhavsroute

På den centrale Middelhavsroute registrerede de italienske myndigheder i 2016 ca. 181.000 ankomster, hvilket var ca. 18 % højere end i 2015. I 2017 har man ifølge de italienske myndigheder registreret ca. 102.000 ankomster i perioden 1. januar til 18. september svarende til et fald på ca. 21 % i forhold til samme periode i 2016. Der er fortsat langt overvejende tale om irregulære migranter fra lande i Vestafrika og fra Bangladesh. Ifølge Frontex ankom der i juli 2017 ca. 10.000 migranter til Italien på den centrale Middelhavsroute, hvilket er et fald på ca. 57 % sammenlignet med juni 2017. I august 2017 ankom omkring 4.500 migranter mod over 21.000 i august 2016.

Ifølge Frontex er det ikke muligt at identificere en enkeltstående årsag til det markante fald i antallet af ankomster for juli og august 2017. Frontex har dog bemærket, at der i løbet af juli har været væbnede kampe om kontrollen med havnebyen Sabratha mellem Tripoli og den tunesiske grænse, hvor de fleste både er sejlet ud fra. En øget tilstedeværelse af Libyens kystvagt kan have påvirket antallet af både, som smuglerne sender afsted. Derudover kan bl.a. engagementet i Libyen og langs migrationsruterne fra Italien, øvrige medlemsstater og EU være blandt årsagerne til udviklingen. Ifølge IOM omkom ca. 4.500 personer på den centrale Middelhavsroute i 2016. Pr. 27. august 2017 er der ifølge IOM omkommet 2.244 personer på ruten. Antallet af omkomne på havet var i juni 537, juli 68, mens tallet for august 2017 var 143.

Det bemærkes, at der fra midten af september 2017 er registreret en stigning i antallet ankomster fra Libyen til Italien. Det er endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt der er tale om en ny udvikling.

3.4. Udviklingen på de østlige og vestlige Middelhavsruer

På den vestlige Middelhavsroute til Spanien konstaterede Frontex i juli 2017 ca. 2.300 illegale grænsekrydsninger (illegale grænsekrydsninger er et mere usikkert tal end antallet af registrerede ankomster, idet den samme person kan forsøge at krydse grænsen illegalt flere gange på flere lokaliteter), hvilket er fire gange højere end for juli 2016. I august var tallet 2.400. Det samlede antal ankomster til Spanien via den vestlige Middelhavsroute og herunder også via de spanske enklaver Ceuta og Melilla, var til og med august 2017 på ca. 16.000, hvilket er højere end for hele 2016. Frontex vurderer, at stigningen blandt andet skyldes ustabilitet i oprindelses- og transitlande, herunder afvikling af improviserede lejre i Marokko og Algeriet. Sammensætningen af de irregulære migranter svarer stort set til sammensætningen på den centrale

Middelhavsrute, dvs. langt overvejende del af de irregulære migranter er fra vestafrikanske lande.

Den 6. september 2017 udsendte Kommissionen sin syvende og seneste statusrapport på implementeringen af EU-Tyrkiet erklæringen (COM(2017) 470 final). Ifølge rapporten er antallet af irregulære grænsekrydsninger fra Tyrkiet til Grækenland steget i forhold til før sommeren, men er fortsat lavt og har siden den forrige statusrapport fra 13. juni 2017 i gennemsnit været på ca. 93 pr. dag. Ifølge Frontex ankom der i august 2017 ca. 4.200 migranter til Grækenland, hvilket er ca. 25 % færre end i juli. I de første otte måneder af 2017 er der ifølge Frontex i alt ankommet ca. 21.100 migranter til Grækenland, hvilket er ca. 90 % færre end i samme periode i 2016. De største nationaliteter på den østlige middelhavsrute i 2017 er ifølge Frontex Syrien, Irak og Afghanistan. Siden EU-Tyrkiet erklæringen blev aktiveret i april 2016 har IOM ifølge Kommissionen registreret 113 dødsfald eller savnede personer i det Ægæiske hav. I året før EU-Tyrkiet aftalen registrerede IOM 1.150 døde eller savnede i det Ægæiske hav.

Det bemærkes, at der ifølge Frontex over de seneste uger er sket en stigning i antallet af registrerede ankomster til Grækenland fra Tyrkiet i omegnen af gennemsnitlig 250 pr. dag. Det er endnu uvist, hvad årsagen til denne stigning er.

Kommissionen har oplyst, at der i perioden fra den 4. april 2016 til den 13. september 2017 er sendt 1.316 migranter retur til Tyrkiet i medfør af EU-Tyrkiet erklæringen af 18. marts 2016, herunder 204 syrere og 8 statsløse fra Syrien. Der er i alle tilfælde alene tale om personer, der ikke har søgt asyl i Grækenland, eller som frivilligt har frafaldet deres ansøgning.

Den græske, administrative højesteret afsagde den 22. september 2017 dom i den principielle sag om, hvorvidt Tyrkiet vil kunne anses som et sikkert tredjeland i asylretlig forstand. Retten gav de græske myndigheder medhold og fandt således, at Tyrkiet, i hvert fald i dette tilfælde, kunne anses som et sikkert tredjeland. De to konkrete sager, der var forelagt retten, angik to syriske mænd og retten foretog en konkret vurdering af de pågældendes forhold. Der blev således bl.a. henvist til, at de begge har familie og pårørende i Tyrkiet. De græske myndigheder har endnu ikke udtalt sig om dommens indvirkning på asylsagsbehandlingen eller for antallet af tilbagesendelser.

Ifølge Frontex er det totale antal illegale grænsekrydsninger på de fire store migrationsruter mod Europa fra januar til august 2017 faldet med to tredjedele til omkring 142.700, sammenlignet med samme periode i 2016.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Allerede igangsatte og kommende initiativer på migrations- og flygtningeområdet kan have statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 26. september 2017.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 28. juni 2017 og den 30. august 2017.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Det er regeringens holdning, at den aktuelle udvikling på det centrale Middelhav i øjeblikket går i den rigtige retning. Der er dog tale om et øjebliksbillede, hvor der fortsat er store udsving i tallene og stor usikkerhed om udviklingen i de kommende måneder. Der er derfor behov for at opretholde et konstant fokus på migrationsstrømmene.

Det er herudover regeringens generelle holdning, at den nuværende migrations- og flygtningesituation kræver, at man fortsat har fokus på udmøntning af eksisterende lovgivning og aftaler, herunder særligt en effektiv udmøntning af EU-Tyrkiet aftalen samt sikring af fuldt operative hotspots med henblik på identifikation, registrering og fingeraftryksoptag af alle irregulære migranter og asylansøgere på den ydre grænse. Herudover støtter regeringen tiltag til effektivisering af tilbagesendelse af personer uden lovligt ophold og uden behov for beskyttelse.

Endelig støtter Danmark aktivt op om samarbejdet og dialogen mellem EU og relevante tredjelande om fælles migrationsudfordringer og -løsninger, herunder ikke mindst i forhold til tilbagetagelse. Danmark ønsker også øget fokus på at imødegå de grundlæggende årsager til, at folk migrerer.

Fsva. reformen af det europæiske asylsamarbejde henvises til særskilt afsnit om dette.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. september 2017.